

rique ecclesiarum rectores, praedictas regulas adamusim observent.

222. Instituat in singulis huius provinciae dioecibus, *Societas musicalis*, quo melius ad praxim deducantur mandata S. Sedis circa Musicam Sacram.

CAPUT XII.

De praecipuis devotionis exercitiis.

223. Divinum cultum seu christianae devotionis exercitium tum publicum tum privatum summopere promovere studeant animarum rectores; frequentem praesertim sacramentorum Poenitentiae et Eucharistiae receptionem, quotidianam pro viribus sacrosancti Missae Sacrificii auditionem, propriae conscientiae discussionem cum actu contritionis, et domesticam piarum precum recitationem, enixe commendare non omittant, non verbo tantum, sed exemplis praecipue domesticis.

224. Maxime commendamus praxim Dominum nostrum Iesum Christum, cuius deliciae sunt *cum filiis hominum*, singulis diebus in ecclesiis ubi SS. Sacramentum asservatur, pie et reverenter invisendi. Enixe quoque fideles omnes hortamur, ut singulis diebus festis, post divina officia persoluta, post auditum verbum Dei, piis exercitiis domi vacare non omittant. Opportunissimum quoque existimamus ut parentes cum filiis, heri cum famulis, doctrinam catechismi alternatim repetant.

225. *Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum*, dixit Dominus. Igitur devotionis exercitia in communi peragant familiae christianae: mane et vespere Deum, a quo bona

cuncta procedunt, adorent et devote supplicent; ante et post refectionem a Deo, *qui dat escam esurientibus*, benedictionem petant eique gratias agant; ad trinum Salutationis Angelicae pulsum, Dei Genitricem venerentur et invocent, memoriam Incarnationis divini Verbi recolentes; quotidie in communi sanctissimum ipsius Beatissimae Virginis Rosarium recitent, ad quod faciendum semel atque iterum fideles omnes invitat SS. D. N. Leo PP. XIII, in plurimis Litteris Encyclicis de Rosario Mariali.

226. Piae peregrinationes, non solum ad celeberrimum sanctuarium Guadalupanum, ut supra dictum est, sed et ad alia sanctuaria in nostra provincia ecclesiastica et in singulis dioecibus existentia summa devotione fiant, praevia tamen Ordinarii licentia et praemissa devota praeparatione. Exercitium *Viae Crucis* frequenter fiat, praesertim in ecclesiis parochialibus: et ubique fideliter serventur quae de Cultu divino et de piis Sodalitiis alibi dicuntur.

CAPUT XIII.

De piis Sodalitiis.

227. Sancta Mater Ecclesia, de filiorum salute providentissima, sodalitates seu pias laicorum confraternitates instituit et fovet: quae si omni tempore utiles fuerunt, eas hodiernis temporibus proprie necessarias existimamus. Ut autem, iam erectae serventur et illae quas instituere in posterum oporteat, rite in omnibus procedant, sequentia decernere statuimus:

228. Nulla unquam sodalitas seu congregatio, in ecclesiis etiam regularium erigi potest, aut iam erecta

in aliquam archiconfraternitatem cooptari sine Episcopi consensu et approbatione.

229. Confraternitatum statuta, pro ratione loci ab Episcopo dioecesano examinentur et approbentur; quae nihilominus Episcopi decretis et moderationi aut correctioni in omnibus semper subiecta remaneant, ad normam iuris. Privilegia, indulgentiae, facultates aliaeque spirituales gratiae et indulta huiusmodi sodalitatibus communicata, praevia recognitione Ordinarii loci indigent. Eleemosynae et alia christianae charitatis subsidia, confraternitates iuxta modum et formam per Ordinarium loci praescribendam excipiant, et, pro Ordinarii arbitrio, dictae eleemosynae in utilitatem ecclesiae, aliosque pios usus erogentur, servatis servandis. Singulae auctoritati Episcopi sunt subiectae, et supremo eius regimine diriguntur; ideoque, vel per se, vel per suum delegatum, praesidet sodalium conventibus, in quibus agitur de rerum ad sodalitium spectantium administratione. Delegatus tamen voto activo caret.

230. Parochus, a iure, praeses est omnium confraternitatum in sua parochiali ecclesia erectarum, seu in alia intra parociae terminos, quae proprium rectorem non habeat, ideoque sub ipsius parochi administratione constituta sit atque ab eo pendeat in ecclesiasticis functionibus. Ne autem controversiae oriantur, servetur in omnibus generale decretum S. R. C. ad eas dirimendas vel vitandas, approbante Clemente XI editum die 10 Dec. 1703 et promulgatum die 12 Ianuarii 1704.

231. Quaevis confraternitas erecta etiam in ecclesiis regularium exemptorum, ab Episcopo visitari potest, in his quae confraternitatis administrationem respiciunt. Et item confraternitatum officiales tenentur singulis annis

de administratione rerum et reddituum ipsius sodaliti Episcopo rationem reddere.

232. Illi tantum inter confratres recipiantur, qui rudimenta fidei didicerint, et bene morati sint, atque ad Ecclesiae sacramenta accedant, eiusque praecepta observent. Illi autem iam adscripti, qui a recta via recedant, vel turbas excitent et dissidia, aut praeceptum paschale non adimpleant, si legitime moniti non corrigantur, a sodalitate expelli debent.

233. Summopere parochis commendamus, ut ubique instituantur, vel conserventur, vel restituantur confraternitates Adorationis Perpetuae, Horae Eucharisticae et aliarum SS^mi Sacramenti, Sacrae Familiae, SS^mi Rosarii B. V. Mariae, Scapularis B. V. Mariae de Monte Carmelo, de Mercede, Filiarum Mariae, Orationis Apostolatus, aliarumque SS^mi Cordi Iesus, Societates catholicae virorum ac mulierum, Confraternitates S. Vincentii a Paulo charitatem erga pauperes exercentes, Conventus catholicorum, vulgo *Circulos Catholicos*, Sanctae Scholae a S. Philippo Nerio institutae, et Congregationes S. Mariae. Tertius Ordo S. Francisci a Summo Pontifice Leone XIII omni laude cumulatus, veluti medium validissimum ad reformandos mores atque ad impiarum societatum conatibus obsistendum, omni studio promoveatur.

234. Unica tantum confraternitas eiusdem instituti et generis potest in uno eodemque oppido aut civitate institui et aggregari, si excipiantur confraternitates SS^mi Sacramenti, Doctrinae Christianae et aliae quae singulari privilegio gaudent.

235. Sola Episcopi auctoritate, nulla confraternitas aut congregatio regularium institui potest; sed requiritur etiam Superioris ordinis licentia, nisi ad hoc Episcopus indulto aliquo gaudeat.

236. Curent Episcopi ut confraternitates in sua dioecesi erectae, aut erigendae, primariis eiusdem nominis et instituti canonice aggregentur, ut indulgentiis, privilegiis aliisque spiritualibus beneficiis gaudere valeant.

CAPUT XIV.

De ecclesiastica sepultura et de suffragiis pro defunctis.

237. Iuxta leges canonicas, corpora fidelium sepelienda sunt ministerio sacerdotis, Ecclesiae preces et ritus adhibentis; sepeliendi autem et funerandi munus a iure competit soli parochi et non alteri sacerdoti. Fideles igitur, de hac re et etiam de pio erga suos officio sollicitè provideant. Parochi vero, curent, ut omnia iuxta ordinem praescriptum peragantur et ad normam Ritualis et Missalis romani.

238. Curabunt parochi, ut omnes qui intra suae parociae limites decedunt, in libro defunctorum inscribantur, ut tuto procedi valeat cum de secundis nuptiis aliqua exorta fuerit difficultas.

239. Hortamur etiam parochos, ut moneant Christifideles ne omittant mortem singulorum familiarium opportuno tempore declarandi, ut singulis mensibus elenchus mortuorum ab ipso parochi rite dispositus, ad ecclesiae valvas apponatur, sicque facilius et uberius animae in purgatorio detentae suffragiis et orationibus fidelium adiuventur.

240. Cum ex doctrina sanctae Ecclesiae, defunctorum animae in Purgatorio detentae, nullo alio suffragio magis quam sacrosancto Missae sacrificio iuventur, praecipimus, ut, nisi insuperabile impedimentum occurrat, defunctorum corpora ad ecclesiam

deferantur, eisque praesentibus, missa vel officium celebretur. Sollicite ergo parochi omnes Christifideles adhortentur, ut istud refrigerii et aeternae quietis subsidium suis defunctis pro posse suo concedant.

241. Cum rationi maxime consonum sit, ut subditi, superiores amore prosequantur, praecipit haec synodus ut, defuncto Episcopo, omnes illius dioecesis sacerdotes intra quatuor dies a mortis notitia, pro eo missam unam de defuncto Episcopo celebrare teneantur; infra octo, vero, in singulis parocciis, una solemnitas celebretur cum responsorio: servatis S. R. C. decretis.

242. Caveant omnino parochi, alique sacerdotes ne sepulturae vel exequiarum seu anniversarii mortuorum officii causa, quidquam paciscantur aut tamquam pretium exigant, sed iis elemosynis contenti sint, quae aut probata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Pauperes vero, quibus mortuis nihil aut ita parum superest ut propriis impensis humari non possint, gratis omnino sepeliantur.

243. Ecclesiastica sepultura negetur paganis, iudaicis et omnibus infidelibus, haereticis et eorum fautoribus, apostatis a christiana fide, schismaticis et publice excommunicatis, interdictis nominatim, seipsos occidentibus ob desperationem vel iracundiam (non tamen si ex insania id accadat), nisi ante mortem dederint signa poenitentiae; morientibus in duello, vel ex vulnere in ipso accepto, etiamsi confessi et reconciliati fuerint, prout mandavit Bened. XIV¹, sublata Episcopi interpretandi et dispensandi facultate; manifestis et publicis peccatoribus qui sine poenitentia perierunt, et infantibus absque baptisate defunctis.

¹ Const. *Detestabilem*, 10 Nov. 1752.

Ubi vero in praedictis casibus dubium occurrerit, et tempus suppetat, Ordinarius consulatur. Si tempus autem consilium Episcopi expectare non patiat, ecclesiastica sepultura in dubio non est deneganda.

244. Oportet Episcopos et parochos maiori quo possint conatu operam dare ad particularia coemeteria condenda, ubi eorum tantum corpora humentur qui sepultura ecclesiastica digni fuerint. Et maxime commendamus, ut vitetur coemeterium nomine *Pantheon* nuncupare, praesertim in libris parochialibus.

245. Corpora defunctorum iam sepulta, ex uno ad alterum locum nullatenus transferantur, nisi de Episcopi aut Vicarii Generalis expressa facultate in scriptis.

246. Praecipit haec synodus ne unquam permittatur ut candelabra, aut alia altaris paramenta ad ornatum feretri vel tumbae adhibeantur.

247. Convivia, crapulas et ebrietates ab Indis in die depositionis defuncti admitti solitas, diligenti cura, parochi eliminare contendant, eosque moneant longe ab eo tempore id alienum esse debere.

248. Indeficienti zelo, parochi adlaborare tenentur in extirpandis superstitionibus inter indigenas praesertim gliscentibus, quae saepe mores corrumpunt. Illos ergo prudenter edoceant de vanitate usus eorumdem esculenta et poculenta tumulis defunctorum apponendi.

249. Intra ecclesiarum ambitum, orationes in funere omnino prohibentur, nisi de expressa Episcopi licentia.

250. Prudenti sollicitudine curent Ordinarii ut illae devitentur defunctorum laudationes, quae in coemeteriis quandoque, praeter Ecclesiae consuetudinem, et

de humanis potius quam de christianis virtutibus, a laicis habentur.

251. Feretris laicorum qui aliqua dignitate civili vel militari honestati fuerunt, eiusdem dignitatis insignia apponi licet. Signa vero cuiuslibet societatis ab Ecclesia damnatae, ulli feretro superponi omnino interdiciamus. Si in ipso autem, vel in comitatu exhibeantur, aut massonica societas intersit, clerus et fideles statim recedant.

252. Parochi doceant fideles illicitum esse nomen dare societatibus quibus propositum est promovere usum comburendi hominum cadavera, et si agatur de societatibus massonicae sectae filialibus, poenas incurere contra hanc statutas; necnon mandare, ut sua aliorumve cadavera comburantur, prorsus vetitum esse.

CAPUT XV.

De ecclesiis et sacra suppellectili.

253. Cum propter diversa rerum adiuncta, templorum erectio et reparatio difficilia fiant in regionibus nostris, speciali diligentia curandum est, ut hac in re nihil fiat inconsulto Episcopo, omniaque peragantur iuxta canonicas praescriptiones, et iuxta prudentiales normas ab ipso Episcopo statuendas et accurate ab omnibus servandas.

254. Templorum ornatus et exterior cultus ac Divinorum officiorum celebratio, ex cura et diligentia, quam Sacristae maiores et minores officio suo impendunt, non mediocriter dependet; quare eis iniungitur, ut Omnipotentis illius Domini Maiestatem, cuius domui inserviunt contemplantes, et sententiam Ieremiae Pro-

phetae, quae maledictum illum appellat, qui opus Dei negligenter facit, ob oculos sibi ponentes, toto pectore incumbant, ut ecclesiae cum nitore et ornatu habeantur, et indumenta sacra, aliaque ornamenta conserventur. Missis etiam et Divinis Officiis celebrandis totum id quod opus fuerit tribuatur.

255. Quoad vasa sacra, ornamenta, formam, materiam et colorem ipsorum et quidquid sacrarum supellectilium nomen complectitur, fideliter serventur omnia et singula quae sancita sunt tum generalibus rubricis Missalis et Ritualis, tum variis SS. Romanar. Congr. decretis.

256. Ecclesiarum rectores diligenter caveant, ne quidquam desit quod ad nitorem cultum pertineat in ecclesiis quae sibi commissae sunt; si vero ad id re aliqua opus fuerit, quae ob propriae ecclesiae paupertatem obtineri non possit, Episcopum certiores faciant, ut opportune providere possit.

257. Nemini in vicis vel in agris sacellum publicum extruere licet, quin ab Episcopo licentiam in scriptis obtinuerit. Quodvis publicum oratorium ab Episcopo aut a presbytero quem ipse delegaverit benedictione lustretur, quod antequam factum sit, divina ibi celebrare officia non licet.

258. Sacella huiusmodi sint decora et a laicorum aedibus et cubilibus, ubi res profanae tractentur, separata; valvae eorum tutae, seris et clavibus munitae, et nullo unquam tempore bestiis ad ea aditus pateat.

259. Oratoria ruralia saepe a parochis visitentur, ut ipse videat an omnibus ad missae sacrificium decenter celebrandum requisitis sint instructa, atque sedes confessionalis extet quae praescriptas condiciones habeat, omniaque rite procedant.

260. Parochi etiam invigilare tenentur, ut cuncti sacerdotes diebus festis in praedictis celebrantes oratoriis, christianam doctrinam rusticis explicent, sive inter missarum solemnias, sive post missae celebrationem, sive denique in pio vespertino exercitio, prout magis opportunum ipsis videbitur; quod si tribus continuis diebus festis omittatur, ex hoc ipso missae celebratio interdictur. Et ne villarum domini (vulgo *hacendados*) sacerdotibus hoc munus perficere impediatur, parochus illos monitos faciat quantum ipsis praestet, ut huiusmodi praedicatio habeatur.

261. In ruralibus sacellis sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum asservare non licet, nisi huiusmodi sacella sint ad instar ecclesiae quasi parochialis, servatisque servandis.

262. Omnes illi qui in praedictis sacellis dominium habuerint aut curam, invigilare tenentur, ne prope sint aliqua quae cum loci sanctitate et quiete, nullo modo componi possunt, ut armentorum stabula et alia huiusmodi. Nemini profana instrumenta aut paleas, hordeum et cetera in oratoria inferre liceat, aut in illis quasi in horreo servare.

263. Nullum sacellum dirui, vel ad usus profanos converti potest, nisi de Episcopi consensu, servatisque de iure servandis.